

АРТЪР КОНАН ДОЙЛ ЧЕРВЕНИЯТ КРЪГ

Превод от английски: Милена Попова, —

chitanka.info

— Е, госпожо Уорън, според мен нямате сериозни основания за безпокойство и не виждам причина да се намесвам. Имам доста друга работа.

След тези думи Шерлок Холмс се сведе над огромната папка с изрезки, в която добавяше последните попълнения.

Но дамата притежаваше упорството, а и лукавството, характерно за нейния пол. Не се предаваше лесно.

— Миналата година разнищихте загадката, с която се сблъска един мой наемател — продължи тя, — господин Феърдейл Хобс.

— О, спомням си, нищо особено.

— Но той само за това говори, за любезността ви, сър, и как сте хвърлили светлина в мрака. И когато самата аз попаднах в ситуация, в която се двоумя и не виждам светлина, се сетих за приказките му. Знам, само да пожелаете, и ще намерите обяснение на всичко.

Холмс се поддаваше на ласкателства, но за да бъде честен към него, трябва да кажа, че и простата любезност не го оставяше безучастен. Двете заедно го накараха с примирена въздишка да остави гумата и да отмести назад стола си.

— Добре, добре, госпожо Уорън, да чуем тогава всичко. Нали не възразявате, ако пуша? Благодаря ви, Уотсън, за кибрита. Доколкото разбрах, тревожите се, защото новият ви наемател не излиза от стаята си и не сте го виждали. Но, госпожо Уорън, ако аз бях ваш наемател, рядко нямаше да ме виждате и със седмици.

— Сигурно, сър, но случаят е друг. Много съм разтревожена, господин Холмс. Не мога да мигна от страх. Просто вече не издържам — да го слушам как снове из стаята от сутрин до вечер. И мъжът ми се дразни, но той по цял ден е на работа, а за мен няма отдых. Защо се крие? Какво е извършил? Ако не броим прислужничката, аз съм сама в къщата с него и нервите ми вече не издържат.

Холмс се наведе и положи дланта си с дълги слаби пръсти върху рамото на жената. Когато искаше да успокои някого, влагаше почти хипнотична сила. Изплашеният поглед изчезна от очите на посетителката, напрегнатото ѝ лице се отпусна. Тя седна на посочения от него стол.

— Ако поема случая, трябва да знам всички подробности — каза той. — Нужно ми е и време, за да ги обмисля. И най-незначителната дреболия може да се окаже най-съществена. Казвате, че мъжът е

пристигнал преди десет дни и ви е платил за две седмици пълен пансион?

— Попита какви са условията ми, сър. Отвърнах, че искам петдесет шилинга седмично за пълен пансион. На най-горния етаж има малка дневна и спалня.

— И какво стана?

— Той каза: „Ще ви давам пет лири седмично, ако мога да живея според моите собствени условия.“ Аз съм бедна жена, сър, господин Уорън не печели кой знае колко и парите значат много за мен. Той извади банкнота от десет лири и я размахна отпреде ми, като каза: „Ако спазвате условията ми, задълго ще получавате по толкова на всеки две седмици.“

— А какви бяха условията му?

— Искаше да има ключ от къщата. Нямах възражения. Наемателите често имат ключ. Освен това искаше да живее в пълно усамотение и при никакви обстоятелства да не го безпокоим.

— И в това няма нищо странно според мен.

— Но ако е умерено, сър. А неговото излиза извън всякакви граници. Настани се вкъщи от десет дни и никой очите му не е виждал — нито аз, нито господин Уорън, нито прислужничката. Чуваме го как ходи напред-назад из стаята и денем, и нощем, но след първата вечер изобщо не е излизал.

— Значи е излизал първата вечер?

— Да, господине, и се върна много късно, всички си бяхме легнали. След като нае стаята, ми каза, че има намерение да излезе, и ме помоли да не залоствам вратата. След полунощ го чух да се качва по стълбите.

— Но как се храни?

— Изрично заръча винаги когато позвъни, да му оставяме храната на един стол пред вратата. След като се нахрани, звъни отново и прибираме съдовете от същия стол. Ако иска нещо друго, пак там ни оставя бележка с печатни букви.

— С печатни букви ли?

— Да, господине, печатни букви, написани с молив. Само думата и нищо повече. Ето, донесох да ви покажа — САПУН. И още една — КИБРИТЕНА КУТИЯ. А тази намерих първата сутрин — ДЕЙЛИ ГАЗЕТ. Оставям му този вестник със закуската всяка сутрин.

— Скъпи Уотсън — каза Холмс, като се взираше с голямо любопитство в листчетата, които му подаде хазяйката, — това явно е малко странно. Мога да разбера отшелничеството, но какво означават тези печатни букви? Неудобно е. Защо не пише с обикновения си почерк. Какво е предположението ти, Уотсън?

— Че иска да си скрие почерка.

— Но защо? Какво значение има за него дали хазяйката му има бележка с неговия почерк? И все пак може да си прав. Но има и друго — защо бележките са толкова лаконични?

— Нямам представа.

— Това разкрива обещаващ простор за предположения. Думите са написани с обикновен тъп химически молив. Ще забележиш, че бележката е откъсната, след като е написана. Крайчето на буквата Н от САПУН липсва. Показателно, Уотсън, не мислиш ли?

— Предпазливост?

— Точно така. Явно е имало някакъв отличителен знак, някакъв отпечатък, който да издаде самоличността на този човек. И така, госпожо Уорън, според вас мъжът е среден на ръст, мургав, тъмнокос и с брада. На каква възраст ви изглежда?

— Млад, сър, няма повече от трийсет години.

— Можете ли да ми разкажете за някакви други отличителни белези?

— Говореше английски добре, но въпреки това ми се стори, че е чужденец заради акцента.

— Добре ли беше облечен?

— Много елегантно, истински джентълмен. В тъмни дрехи, които не се набиват на очи.

— Каза ли си името?

— Не, господине.

— Получавал ли е писма, идвал ли му е някой на гости?

— Нито веднъж.

— Но сигурно сутрин вие или прислужничката влизате в стаята му, за да почистите?

— Не, сър, той сам се грижи за това.

— Мили Боже! Това наистина е необичайно. Ами багажът му?

— Носеше само една голяма кафява чанта.

— Да, като че ли няма много, за което да се заловим. Значи казвате, че нищо не е излизало от стаята, абсолютно нищо?

Хазяйката извади от чантичката си плик за писма и изтърси на масата две полуизгорели кибритени клечки и угарка от цигара.

— Намерих ги в пепелника му тази сутрин. Донесох ги, понеже съм чувала, че умеете от дребни неща да правите важни заключения.

Холмс сви рамене.

— Тук няма нищо — каза той. — С клечките, разбира се, са палени цигари. Личи си по това, докъде са изгорели. За да се запали лула или пура, клечката ще изгори наполовина. Но... Я виж ти! Тази угарка определено е странна. Нали казахте, че господинът имал брада и мустаци?

— Да, сър.

— Нещо не разбирам. Според мен само гладко обръснат човек може да е изпушил тази цигара. Струва ми се, Уотсън, че дори твоите скромни мустаци биха се опърлили.

— Цигаре? — предположих.

— Не, не, има следи от устните. Предполагам, няма начин в жилището да има двама души, нали, госпожо Уорън?

— Не, сър. Той яде толкова малко, че често се питам как не умира от глад.

— И така, смятам, че трябва да почакаме, докато не се появи нещо ново. В края на краищата вие нямате от какво да се оплачете. Получили сте си наема, а наемателят, макар и странен, не ви създава неприятности. Плаща ви щедро, така че, ако предпочита да се спотайва, това не ви засяга пряко. Няма никаква причина да нарушим усамотението му, докато не ни даде основание да смятаме, че върши нещо нередно. Поемам случая, ще продължавам да го следя. Ако се случи нещо ново, уведомете ме и знайте, че в случай на нужда можете да разчитате на помощта ми.

— Несъмнено има някои интересни моменти, Уотсън — отбеляза Холмс, след като хазяйката си тръгна. — Разбира се, случаят може да се окаже банален, плод на ексцентричност, но може и да излезе много по-сериозен, отколкото изглежда на повърхността. Първото, което прави впечатление, е очевидната вероятност човекът, който в момента пребивава в жилището, да не е същият, който го е наел.

— Кое ти дава основание да мислиш така?

— Дори да изключим угарката, не ти ли се вижда многозначително, че единственото излизане на наемателя е веднага след като е наел жилището? Върнал се е — някой се е върнал, — когато не може да го види никой. Нищо не доказва, че излезлият и завърналият се са едно и също лице. И още нещо — мъжът, наел жилището, говори добре английски. Другият обаче пише „кибритена кутия“ вместо простото „кибрит“. Предполагам, че е извадил думата от някой речник, където тя е била в този вид. Може би лаконичният стил цели да скрие слабото владеене на английски. Да, Уотсън, има сериозни основания да подозираме, че наемателят се е разменил с друг човек.

— Но с каква цел?

— Точно в това е въпросът. Съществува една доста очевидна следа, по която да тръгне разследването.

Той взе дебелия папка, в която ден след ден залепваше колонките за обяви от различните лондонски вестници.

— Боже Господи! — възкликна, докато я прелистваше. — Какъв хор от стонове, вопли и безсмислици! Какъв панаир от странни случки! Но и безценна златна мина за онзи, който е решил да търси необикновеното! Този човек е сам и не може да му се прати писмо, без да се наруши пълната тайна. Но как може да получава новини и послания отвън? Очевидно чрез обяви в някой вестник. Като че ли няма друг начин и за щастие не ни се налага да си блъскаме главата кой е вестникът. Ето ги изрезките от „Дейли газет“ за последните две седмици. „Дамата с черна боа от Клуба на кълборите «Принс»...“ — това можем да го прескочим. „Джими за нищо не света не би разбил сърцето на майка си“ — това като че ли няма връзка с нас. „Ако дамата, която припадна в омнибуса за Брикстън...“ — не ме интересува. „Всеки ден сърцето ми копнее...“ Дрънканици, Уотсън, пълни безсмислици! О! Това е по-вероятно. Чуй: „Запази търпение. Ще намерим безопасен начин за връзка. Дотогава — в тази колона. Дж.“ Това е публикувано два дни след нанасянето на наемателя на госпожа Уорън. Не звучи ли правдоподобно? Тайнствената личност разбира английски, макар и да не може да пише. Да видим няма ли пак да попаднем на следата. Да, ето, три дни след това. „Нещата се нареждат. Търпение и предпазливост. Облаците ще се разпръснат. Дж.“ След това нищо в продължение на седмица. После се появява нещо по-ясно:

„Пътят се разчиства. Ако намеря възможност за връзка, помни кода: едно А, две Б и т.н. Ще ти се обадя скоро. Дж.“ Това е във вчерашния вестник, а в днешния няма нищо. Много подхождат на наемателя на госпожа Уорън. Ако почакаме малко, Уотсън, несъмнено тази афера ще стане по-разбираема.

Така се и оказа: на следващата сутрин заварих приятеля ми изправен с гръб към камината, а на лицето му сияеше доволна усмивка.

— Какво ще кажеш за това, Уотсън? — извика и вдигна вестника от масата. — „Високата червена къща с облицовка от бял камък. Третият етаж. Вторият прозорец отляво. След мръкване. Дж.“ Пределно ясно. Според мен след закуска трябва да поогледаме къщите около дома на госпожа Уорън. О, госпожо Уорън, какво ви води насам?

Клиентката нахълта в същи миг с изблик на енергия, който говореше, че се е случило нещо ново и важно.

— Ще отида в полицията, господин Холмс! — извика тя. — Не мога да го търпя повече! Да си стяга багажа и да се маха. Щях да ида право при него и да му кажа, но реших, че ви дължа първо да разбера вашето мнение. Но търпението ми се изчерпа и когато някой вдигне ръка на моя старец...

— Някой е ударил господин Уорън?

— Все едно че са го пребили.

— Но кой?

— Ей това искаме да разберем! Тази сутрин, сър. Господин Уорън е контролор в „Мортън и Уейлайтс“ на „Готнъм корт роуд“. Излиза от къщи преди седем часа. Тази сутрин едва направил десет крачки, и зад него изскочили двама мъже, хвърлили палто на главата му и го натикали в една карета до тротоара. Разкарвали го около час, а накрая отворили вратичката и го изхвърлили навън. Лежал на пътя и главата му била толкова размътена, че изобщо не видял накъде отминала колата. Когато се посъвзел, установил, че е на „Хемпстед хийт“. Прибра се у дома с омнибус и сега лежи на дивана, а аз дойдох право при вас да ви разкажа.

— Крайно интересно — каза Холмс. — Забелязал ли е как изглеждат тези мъже, чул ли е разговор?

— Не, съвсем е замаян. Знае само, че са го отвлекли като насън и са го върнали като насън. Били са най-малко двама, а може и трима.

— И вие свързвате това нападение с наемателя си?

— Да, живеем там от петнайсет години и досега нищо такова не се е случвало. Стига ми толкова. Парите не са всичко. До довечера ще го изхвърля от къщата.

— Чакайте малко, госпожо Уорън. Не избързвайте. Започвам да си мисля, че тази история може да се окаже много по-важна, отколкото изглеждаше отначало. Вече е ясно, че някаква опасност застрашава наемателя ви. Ясно е също, че враговете му го дебнат около дома ви, и в сутрешната мъгла са взели съпруга ви за него. Щом са разбрали грешката си, са го освободили. Можем само да гадаем какво биха сторили, ако не е било грешка.

— И какво да сторя аз, господин Холмс?

— Много ми се иска да видя този ваш наемател, госпожо Уорън.

— Единственият начин е да се разбие вратата. След като му оставя подноса, докато слизам по стълбите, го чувам да отключва.

— Но нали трябва да внесе подноса. Сигурно има начин да се скрием и да го зърнем.

Хазяйката се позамисли.

— Ами насреща има един килер. Вероятно мога да сложа огледало и ако се скриете зад вратата...

— Чудесно! — възкликна Холмс. — В колко часа обядва?

— Към един.

— Значи с доктор Уотсън ще дойдем навреме. Довиждане засега, госпожо Уорън.

В дванайсет и половина се озовахме на стълбите пред дома на госпожа Уорън — висока и тясна постройка от жълти тухли на улица „Грейт орм“, малка пресечка на северозапад от Британския музей. Къщата беше почти на ъгъла, от нея се виждаше улица „Хоу“ с по-представителните ѝ сгради. Холмс посочи с доволна усмивка една извънредно висока постройка с апартаменти под наем.

— Виж, Уотсън! — каза той. — „Високата червена къща с облицовка от бял камък.“ От там ще се подават сигналите. Знаем мястото и кода — задачата ни няма да е трудна. На този прозорец има табела „Дава се под наем“. Явно е празен апартамент, до който съучастникът има достъп. Е, госпожо Уорън, какво ще правим сега?

— Приготвила съм всичко. Ако влезете и си оставите обувките на площадката, веднага ще ви заведе.

Беше ни приготвила отлично скривалище. Огледалото беше сложено така, че, седнали в тъмното, съвсем ясно виждахме отсрещната врата. Тъкмо се бяхме настанили, когато се чу далечен звън. Хазяйката отново се появи с подноса, остави го на един стол до заключената врата и силно куцукайки, слезе надолу. Клекнали зад вратата ние не изпускахме от очи огледалото. Щом стъпките на хазяйката затихнаха, се чу превъртане на ключ, дръжката се завъртя и се подадоха две слаби ръце, които поеха подноса от стола. Миг покъсно го оставиха бързешком и аз зърнах мургаво красиво и ужасено лице, което се взираше към процепа, оставен от вратата на килера. После вратата се захлопна, ключът пак се превъртя и настана тишина. Холмс ме дръпна за ръкава и крадешком заслизахме по стълбите.

— Довечера ще ви се обадя отново — каза той на хазяйката, която очакваше новини. — Мисля, Уотсън, че е по-добре да обсъдим това у нас.

— Както видя, предположението ми се оказа вярно — каза той, потънал в креслото си. — Наемателят се е разменил с някого. Това, което не предвидих, беше, че ще открием жена, при това необикновена жена, Уотсън.

— Тя ни видя.

— Видя нещо, което я разтревожи. В това съм категоричен. Общата последователност на събитията е съвсем ясна, нали? Мъж и жена пристигат в Лондон, за да се скрият от някаква ужасна и непосредствена опасност. За сериозността ѝ може да се съди по предпазните мерки, които вземат. Мъжът, който трябва да свърши някаква работа, иска през това време да осигури на жената пълна безопасност. Задачата не е лесна, но той я решава по оригинален начин, и то така успешно, че хазяйката, която носи храната, дори не подозира за присъствието на жена. Сега става ясно, че печатните букви са целели да прикрият женския почерк. Мъжът не може да се приближи до жената, за да не докара враговете им. И тъй като не може да се свърже с нея пряко, прибегва до колонката за обяви във вестника. Дотук нищо трудно.

— Но каква е причината?

— Ето това е Уотсън, практичен до мозъка на костите, както обикновено! Каква е причината? В хода на разследването проблемът на госпожа Уорън, който приличаше на прищявка, става все по-сериозен

и зловец. Дори можем да кажем: това не е обикновено бягство на влюбени. Видя израза на жената, когато ѝ се стори, че е в опасност. Чухме и за нападението над хазяина, чийто прицел несъмнено е бил наемателят. Тази тревога и дълбоката тайнственост говорят, че въпросът е на живот и смърт. Нападението над господин Уорън показва също, че неизвестните врагове не са наясно за подмяната на наемателя с наемателка. Твърде необикновено и сложно е всичко, Уотсън.

— Защо ти е да се задълбочаваш? Какво ще спечелиш?

— Наистина, какво? Изкуство заради самото изкуство, Уотсън. Предполагам, че в практиката си като лекар си имал случаи, когато парите изобщо не са те интересували?

— Защото съм се учил от тях, Холмс.

— Човек никога не спира да учи, Уотсън. Животът е поредица от уроци, като най-великият идва накрая. От този случай може да се извади поука. От него не могат да се очакват нито пари, нито почести и въпреки това ти се иска да го разплетеш. Щом мръкне, разследването ни може да продължи.

Когато се върнахме в дома на госпожа Уорън, здрачът на зимната лондонска вечер се беше съгъстил в плътна сива пелена, пробождена само от жълтите квадратчета на прозорците и неясните ореоли на газените фенери. Докато надничавме от тъмната дневна на пансиона, високо горе просветна още една мъждива светлинка.

— Някой се движи в онази стая — прошепна Холмс, навел към стъклото изпитото си напрегнато лице. — Виждам му сянката! Ето го пак! Държи свещ. Сега наднича насам. Трябва да се увери, че тя е там. Сега започва да сигнализира. Записвай и ти, Уотсън, за да сверим после. Едно мигване е А. А после? Колко ги преброи? Двайсет ли? И аз. Значи Т. АТ — съвсем ясно. Още едно Т. Това сигурно е началото на втората дума. И после ТЕНТА. Пауза. Това не може да е всичко, Уотсън. АТТЕНТА не значи нищо. А ако го разделим на три думи, положението не изглежда по-добро. — АТ ТЕН ТА, освен ако ТА не са инициалите на човека отсреща. Ето, пак започва. Какво е това, Уотсън? АТТЕ... Ама това е повторение на същото. Странно, Уотсън, много странно! И още веднъж! АТ... за трети път. Три пъти АТТЕНТА! Колко пъти ще го повтори? Не, явно свърши. Дръпнал се е от прозореца. Какво ще кажеш, Уотсън?

— Шифровано послание.

Приятелят ми внезапно се засмя.

— При това шифърът никак не е неясен — каза той. — Ама, разбира се, това е италиански! Окончанието А показва, че е отправено към жена. „Пази се! Пази се! Пази се!“ Какво ще кажеш, Уотсън?

— Мисля, че удари в десетката.

— Несъмнено. Съобщението е много спешно, а потретването му го подсилва. Но от какво да се пази? Чакай малко, той пак се приближава до прозореца.

Отново видяхме неясния силует на приведен мъж и движението на пламъче пред прозореца и сигналите се подновиха. По-бързо от преди, едва ги следвахме.

— PERICOLO. Какво ли значи това? Опасност, нали? Да, за Бога, това е сигнал за опасност. Ето пак! PERI. Чакай, какво...

Пламъчето внезапно се скри, мъждукащото квадратче на прозореца изчезна и третият етаж се превърна в черна линия през сградата, в която светеха множество апартаменти. Последното предупреждение бе прекъснато неочаквано. Как и от кого? Това се питахме. Холмс рязко се изправи.

— Става нещо сериозно, Уотсън — извика той. — Крои се някакво зло! Защо съобщението прекъсна така? Трябва да съобщим в Скотланд ярд, но не можем да тръгнем точно сега...

— Дали да не отида аз в полицията?

— Трябва да изясним нещата. Може да е нещо съвсем невинно. Да отидем отсреща, Уотсън, и да видим дали ще разберем какво става.

Докато крачехме бързо по улица „Хоу“, се обърнах и хвърлих поглед към къщата, от която бяхме излезли. На най-горния прозорец в мъждивата светлина видях очертание на глава, главата на жена, която се взираше напрегнато в мрака и със затаен дъх чакаше сигналите да се подновят. До входа на сградата на улица „Хоу“ облегат на парапета стоеше един мъж, загърнат в шал и балтон. Когато светлината от коридора падна върху лицата ни, той се втренчи и възкликна:

— Холмс!

— Виж ти, Грегсън! — каза приятелят ми и подаде ръка на детектива от Скотланд ярд. — Какво ви води насам?

— Предполагам, същото, което и вас — отвърна Грегсън. — Но не мога да си представя как сте попаднали на този случай.

— Нишките са различни, но водят до едно и също заплетено кълбо. Проследих сигналите.

— Какви сигнали?

— От онзи прозорец. Прекъснаха на средата. Дойдохме да разберем причината. Но щом владееете положението, няма защо да продължаваме.

— Чакайте малко! — извика припряно Грегсън. — Трябва да призная, господин Холмс, че в този случай бих се чувствал по-добре, ако разполагам с помощта ви. Това е единственият изход от сградата, затова няма как да се измъкне.

— Кой?

— Не може да бъде, господин Холмс, веднъж и ние да ви изпреварим. Този път трябва да ни отдадете заслуженото.

Той силно почука с бастуна си по паважа и към нас с небрежна походка пристъпи един кочияш с камшик в ръка, който стоеше до кабриолета на отсрещния тротоар.

— Позволете да ви представя на господин Шерлок Холмс — обърна се той към кочияша. — Това е господин Левъртън от американската агенция „Пинкертон“.

— Героят, разбудил загадката за пещерата в Лонг Айланд? — попита Холмс. — Господине, радвам се да се запозная с вас.

Американецът, скромен делови младеж с гладко обръснато удължено лице с остри черти, поруменя от похвалата.

— В момента съм по следите на извънредно опасен престъпник, господин Холмс — каза той. — Ако успея да хвана Джорджано...

— Какво! Джорджано от Червения кръг?

— Значи е известен в Европа? Ние в Америка си го знаем. *Знаем*, че е замесен в петдесет убийства, а нямаме убедителни доказателства. Следя го от Ню Йорк и през последната седмица в Лондон съм неотлъчно по петите му. Само чакам да стори нещо, за да го хвана за яката. С господин Грегсън го проследихме до тази сграда, изходът е само един и няма как да се измъкне. Откакто влезе, излязоха трима души, но той не беше между тях, готов съм да се закълна.

— Господин Холмс спомена за някакви сигнали — каза Грегсън. — Очаквам, че както обикновено знае доста неща, неизвестни за нас.

Холмс накратко им обясни положението. Американецът ядосан стисна длани.

— Забелязал ни е! — извика той.

— Защо мислите така?

— Ами така излиза. Той изпраща съобщение на свой съучастник — в Лондон са няколко души от неговата банда. И изведнъж, както казвате, посред предупреждението за някаква опасност прекъсва. Какво може да означава това — или ни е видял да го чакаме на улицата, или по някакъв начин е разбрал колко близо е опасността, и е решил да действа незабавно, за да я избегне? Какво предлагате, господин Холмс?

— Веднага да се качим и да проверим сами.

— Но ние нямаме заповед за задържането му.

— Той се намира в празно жилище при съмнителни обстоятелства — каза Грегсън. — Засега това е достатъчно. Падне ли ни в ръцете, може би от Ню Йорк ще ни помогнат да не го изпуснем. Аз поемам отговорността за сегашния арест.

Детективите от полицията може и да допускат грешки в умозаклученията си, но смелост не им липсва. Грегсън тръгна нагоре по стълбите, за да арестува отявления главорез, спокойно и деловито, както би се качвал по главното стълбище на Скотланд ярд. Младежът от „Пинкертон“ се опита да го изпревари, но Грегсън силно го ръгна с лакът и остана пръв. Тук лондонските сили на реда имаха предимство.

Намерихме вратата на левия апартамент на третия етаж открената. Грегсън я бутна докрай. Вътре царяха абсолютна тишина и мрак. Драснах кибритена клечка и запалих фенера на детектива. Когато пламъчето се надигна, всички възкликнахме изненадани. На голото чамово дюшеме имаше пресни кървави отпечатьци, които излизаха от една вътрешна стая със затворена врата и идваха към нас. Грегсън отвори рязко вратата на стаята и вдигна фенера пред себе си, а ние нетърпеливо надникнахме зад него.

Посред празната стая сред локва кръв лежеше сгърчен огромен мъж. Гладко избръснатото му смугло лице беше разкривено в страховита гримаса, а около главата му имаше страшен кървав ореол. Краката му бяха свити, ръцете — разперени в агония, а от гърлото му стърчеше бялата дръжка на забит дълбоко нож. Макар и великан, явно след страшния удар се бе строполил като повален със секира вол. До дясната му ръка на пода лежеше двуостра кама с красива рогова дръжка, а до нея — черна кожена ръкавица.

— Боже Господи! Това е Черния Джорджано! — възкликна американският детектив. — Този път някой ни е изпреварил.

— Ето я свещта, с която са били давани сигналите от прозореца, господин Холмс — каза Грегсън. — Ей, какво правите?

Холмс беше пристъпил до прозореца със запалената свещ и сега я приближаваше и отдръпваше от стъклото. После се взря в мрака, духна свещта и я хвърли на пода.

— Надявам се, че това ще помогне — каза той. Дойде при нас и застина в дълбок размисъл, докато двамата полицаи оглеждаха трупа. — Докато сте чакали долу, сте видели трима души да излизат от сградата — каза накрая. — Разгледахте ли ги добре?

— Да.

— Имаше ли между тях трийсетинагодишен мъж с черна брада, мургав, среден на ръст?

— Да, той мина последен.

— Предполагам, че това е убиецът. Мога да ви дам описанието му, а разполагаме и с отлични отпечатъци от обувките му. Би трябвало да ви е достатъчно.

— Не съвсем, господин Холмс, сред милионите жители на Лондон.

— Затова ми хрумна да повикам на помощ тази дама.

При тези негови думи всички се обърнахме. На фона на отворената врата се очертаваше силуетът на висока и красива жена — тайнствената наемателка от Блумсбъри. Тя пристъпваше бавно с бледо лице, изопнато от кошмарно предчувствие, очите ѝ бяха втрещени ужасено в тъмната фигура на пода.

— Убили сте го! — прошепна тя. — *O, Dio mio*, убили сте го!

После рязко си пое въздух и възкликна радостно. Затанцува из стаята, пляскайки с ръце, черните ѝ очи блестяха от щастие и почуда, а от устата ѝ се сипеха хиляди звучни възклицания на италиански. Беше страшно и неправдоподобно — такава жена толкова да се зарадва от зловещата гледка. После изведнъж замря и се вторачи в нас въпросително.

— Но вие... вие сте от полицията, нали? Убили сте Джузепе Джорджано. Нали?

— Да, госпожо, от полицията сме.

Тя се озърна към тъмните ъгли на стаята.

— Тогава къде е Дженаро? — попита. — Съпругът ми, Дженаро Лука. Аз съм Емилия Лука, двамата сме от Ню Йорк. Къде е Дженаро? Преди малко ме повика от този прозорец и аз дотичах презглава.

— Аз ви повиках — обади се Холмс.

— Вие? Как така?

— Шифърът ви не е труден, госпожо. Необходимо ни е присъствието ви. Знаех, че е достатъчно да изпиша *Vieni* и вие на всяка цена ще дойдете.

Красивата италианка гледаше приятеля ми с почуда.

— Не разбирам как сте научили това — каза тя. — Джузепе Джорджано... той как... — тя направи пауза, после лицето ѝ внезапно се озари от гордост и радост. — Сега разбирам! Моят Дженаро! Моят прекрасен красив Дженаро го е сторил, със собствената си силна ръка е убил чудовището! О, Дженаро, колко си прекрасен! Коя жена би била достойна за такъв мъж?

— Е, госпожо Лука — каза прозаичният Грегсън, като я хвана за ръкава с не повече нежност от някой уличен бандит в „Нотинг хил“, — още не съм съвсем наясно коя сте и каква сте, но думите ви ми дават достатъчно основание, за да ви отведа в полицията.

— Един момент, Грегсън — каза Холмс. — Предполагам, че желанието на дамата да ни даде информация е не по-малко от нашето да я чуем. Нали разбирате, госпожо, съпругът ви ще бъде арестуван и съден за убийството на човека, който лежи тук? Всичко, което кажете, може да се използва като доказателство. Но ако смятате, че той е бил воден от мотиви, които не са престъпни, и би желал това да стане известно, тогава най-добре за него е да ни разкажете всичко.

— След като Джорджано не е жив, не се страхувам от нищо — каза дамата. — Той беше дявол и няма на света съдия, който би наказал мъжа ми, задето го е убил.

— В такъв случай — каза Холмс — предлагам да заключим вратата, да оставим всичко, както го заварихме, да идем с дамата в нейното жилище и да решим какво ще правим, след като изслушахме разказа ѝ.

След половин час четиримата седяхме в малката дневна на сенъора Лука и слушахме необикновения ѝ разказ за зловещите събития, чийто край имахме възможност да видим. Тя говореше бързо

и гладко, но английският ѝ изобилстваше от граматически грешки, които ще поправя за улеснение на читателите.

— Родена съм в Позилипо край Неапол — започна тя, — дъщеря съм на Аугусто Барели, главен адвокат и бивш депутат на областта. Дженаро беше на служба при баща ми и аз се влюбих в него — коя жена няма да се влюби? Нямахме нито пари, нито обществено положение, нищо освен своята красота, сила и енергия, затова баща ми забрани да се омъжа за него. Избягахме заедно, оженихме се в Бари и аз продадох бижутата си, за да можем да заминем за Америка. Това стана преди четири години, оттогава заживяхме в Ню Йорк. Отначало съдбата бе много щедра към нас. Дженаро успя да постъпи на служба при един италианец — отърва го от някакви грубияни на едно място, наречено Бауъри, и така си спечели могъщ приятел. Казваше се Тито Касталоти, водещ партньор в „Касталоти и Замба“ — сериозна фирма, един от най-големите вносители на плодове в Ню Йорк. Сеньор Замба беше инвалид и новият ни приятел на практика управляваше фирмата с над триста служители. Той взе съпруга ми на работа, направи го шеф на отдел и всячески показваше благоразположението си към нас. Сеньор Касталоти беше ерген и се отнасяше с Дженаро като със син, а ние и двамата го обичахме като баща. Взехме под наем и обзаведохме малка къща в Бруклин, цялото ни бъдеще изглеждаше осигурено, когато се появи черен облак, който скоро затъмни цялото небе. Една вечер, като се върна от работа, Дженаро доведе със себе си един земляк. Казваше се Джорджано и също беше от Позилипо. Истински великан, както сами се уверихте. Но не само тялото му, всичко, свързано с него, беше абсурдно, огромно и ужасяващо. Мислите му, чувствата му, страстите му бяха преувеличени и чудовищни. Очите му искряха и човек лесно изпадаше във властта му. Беше страшен и съвсем необикновен човек. Слава Богу, че вече не е жив! Започна да идва у нас. Но аз усещах, че присъствието му не е приятно и на Дженаро. Клетият ми съпруг стоеше блед и неподвижен и слушаше безкрайните му брътвежи за политиката и социалните въпроси, а гостът ни за друго не говореше. Дженаро мълчеше, но аз го познавах и виждах на лицето му чувство, което не познавах дотогава. Отначало си помислих, че е неприязън. Излезе страх дълбок, скрит, парализиращ страх. Вечерта, когато отгатнах ужаса му, го прегърнах и го замолих в името на любовта му към мен и заради всичко, което му е скъпо, да не

крие нищо от мен и да ми каже защо този огромен човек така го обезсърчава. Разказа ми и докато го слушах, и моето сърце се смрази. На младини клетият ми Дженаро, безразсъден и буен тогава, смятал, че едва ли не целият свят е срещу него, и почти бил стигнал до лудост от несправедливостите в живота. Тогава влязъл в едно неаполитанско съзаклятие — Червеният кръг, свързано с едновременните карбонари. Клетвите и тайните на това братство били страшни — влезеш ли веднъж в него, няма измъкване. Когато избягахме в Америка, Дженаро си мислел, че завинаги се е отървал. Представете си какъв ужас изпитал, когато една вечер срещнал на улицата същия човек, който го бил посветил в Неапол, великана Джорджано, на когото в Южна Италия викали Смъртта, защото ръцете му били до лактите изцапани с кръвта на невинни хора. Бил пристигнал в Ню Йорк, за да се измъкне от италианската полиция, и вече бил пуснал пипалата на ужасяващото съзаклятие и в новия си дом. Дженаро ми разказа всичко това и ми посочи една бележка, която бе получил същия ден, с червен кръг най-отгоре, заповед да се яви на еди-коя си дата. Беше неприятно, но положото тепърва предстоеше. От известно време бях забелязала, че при честите си посещения у дома Джорджано говореше най-вече с мен и дори когато питаше за нещо мъжа ми, не отместваше от мен кошмарните си безумно обещани очища. Една вечер си каза всичко. Обзело го бе нещо, което той наричаше „любов“ — любов на звяр, дивашка любов. Дойде, преди Дженаро да се беше върнал. Нахълта в къщата, сграбчи ме и взе да ме целува и да ме моли да съм тръгнала с него. Аз се дърпах и виках и точно тогава се прибра Дженаро и скочи отгоре му. Джорджано го повали в несвяст и изхвърча от къщата, за да не стъпи никога повече в нея. Спечелихме си смъртен враг. Няколко дни след това се проведе онази сбирка. Когато Дженаро се върна, по лицето му разбрах, че се е случило нещо ужасно. Беше по-лошо и от най-кошмарните ни предположения. Съзаклятието се издържаше, като изнудваше богати италианци и ги заплашваше с насилие, ако откажеха да дадат. Изглежда, бяха насочили вниманието си към Касталоти, скъпия ни приятел и благодетел. Той не се поддаде на заплахите и се оплакал в полицията. Сега били решили да постъпят с него така, че да бъде за назидание за всички други жертви и вече никой да не смее да се бунтува. На срещата било решено домът му заедно с него да бъде взривен с динамит. Бил теглен жребий кой да извърши покушението.

Дженаро видял усмивка на жестокото лице на нашия враг, когато бръкнал в торбата. Несъмнено всичко било нагласено, защото в дланта му лежал фаталният жетон с червения кръг, заповедта за убийство. Трябвало да убие най-добрия си приятел или да изложи себе си и мен на отмъщение. Според дяволските им правила се наказвали не само онези, които мразели или от които се бояли, но и обичаните от тях същества и мисълта за това бе докарала клетия ми Дженаро до ужас. Цяла нощ седяхме прегърнати и си вдъхвахме един на друг кураж, за да се справим с бедата. Покушението беше определено за следващата вечер. Но по обед с мъжа ми вече пътувахме за Лондон, след като предупредихме благодетеля си за надвисналата опасност и дадохме на полицията сведения, с които можеха да защитят живота му в бъдеще. Останалото, господа, го знаете. Бяхме сигурни, че враговете ще ни последват като сенки. Джорджано имаше и лични причини за мъст, но при всяко положение знаехме колко безмилостен, коварен и непреклонен е той. В Италия и Америка се говори за страшни неща, които е вършил. Сега щеше да се прояви с пълна сила. Милият ми Дженаро се възползва от няколкото дни преднина, които имахме, за да ми осигури убежище, така че да не съм изложена на никаква опасност. Той самият искаше да запази свобода на движението, за да може да поддържа връзка и с италианската, и с американската полиция. Дори аз не знаех къде и как живееше. Получавах вести от него само чрез обявите във вестника. Но един ден видях през прозореца, че двама италианци следят къщата, и разбрах, че по някакъв начин Джорджано е открил убежището ни. Накрая Дженаро ми съобщи чрез вестника, че ще ми изпрати сигнали от един прозорец, но когато го стори, получих единствено предупреждения за опасност, които внезапно прекъснаха. Сега вече разбирам — той е знаел, че Джорджано е по петите му, и, слава Богу, е бил готов да го посрещне. А сега, господа, отговорете ми: има ли защо да се боим от закона, има ли на земята съдия, който да осъди Дженаро за това, което е сторил?

— Вижте, господин Грегсън — каза американецът, — не знам какво мисли за това английската полиция, но предполагам, че в Ню Йорк съпругът на тази дама ще получи благодарности.

— Тя трябва да дойде с мен и да се срещне с шефа — отговори Грегсън. — Ако думите ѝ се потвърдят, смятам, че нито тя, нито

съпругът ѝ имат основания да се боят. Но едно не мога да проумея, господин Холмс, как, за Бога, вие се оказахте замесен във всичко това.

— Заради ученолюбието ми, Грегсън. Продължавам да събирам знания в доброто старо училище. Е, Уотсън, можеш да добавиш в колекцията си още един трагичен и странен образец. А, няма още осем часа, а тази вечер в Ковънт Гардън ще представят Вагнер! Ако побързаме, ще успеем да стигнем за второто действие.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.